

Convenant Waterplanten

Waterschappen maken nog altijd hoge kosten om invasieve waterplanten terug te dringen en daardoor de bijbehorende problemen te voorkómen. Landelijk is er aandacht voor dit probleem. In 2010 is daarom door de Unie van Waterschappen (UvW), het ministerie van EL&I en de kwekers en handelaars van waterplanten een convenant afgesloten waarin afspraken zijn gemaakt over het verhandelen van invasieve vijverplanten.

Wat is het Convenant Waterplanten?

Het Convenant Waterplanten bestaat uit enkele afspraken over het uit de handel nemen van invasieve waterplanten, voorlichting aan de consument en monitoring van het vóórkomen van de soorten in Nederland. Het convenant kent enkele bijlagen (zie kader):

- Bijlage 1: hierin staan waterplanten die uit de handel zijn genomen.
- Bijlage 2: hierin staan waterplanten die met een toelichtende waarschuwing worden verkocht.

Jaarlijkse enquête

De waterschappen hebben in het convenant toegezegd om inzichtelijk te maken hoe de waterplanten uit het convenant zich verspreiden en hoe hoog de bestrijdingskosten zijn. Hiervoor wordt samengewerkt met o.a. het ministerie van EL&I en de Stichting FLORON. De Werkgroep Plaagsoorten vervult hierbij een ondersteunende rol. In 2011 vond de eerste inventarisatie onder waterschappen plaats. Met deze gegevens is een kaart van de verspreiding van convenantsoorten gemaakt.

De verspreiding en bestrijdingskosten van waterplanten uit het convenant lijken, met uitzondering van zuidoost Nederland, afgenomen te zijn. Met het convenant en de stijgende aandacht voor de exotenproblematiek en de bestrijding van plaagsoorten maken we stappen in de goede richting. Tegelijk zien veel waterschappen een toenemend probleem aankomen met de bestrijding van een aantal landgebonden (terrestrische) plaagsoorten.

Ook afgelopen zomer heeft de Werkgroep Plaagsoorten de UvW geassisteerd bij de inwinning van verspreidingsgegevens. Samen met Stichting FLORON wordt van de informatie opnieuw een nationale verspreidingskaart gemaakt en vergeleken met de versie uit 2011. Hiermee kunnen de komende jaren trends, oprukkende nieuwe soorten en het effect van maatregelen worden beoordeeld. Dit is essentieel om het functioneren van het convenant en de beheermaatregelen te beoordelen.

Watercrassula

Foto: WS Vallei & Eem

Met het convenant en de stijgende aandacht voor de exotenproblematiek en de bestrijding van plaagsoorten maken we stappen in de goede richting.

Ruimen grote waternavel

Foto: HH Rijnland

De soorten van bijlage 1:

- *Watercrassula*
- *Hydrilla*
- *Grote waternavel*
- *Waterteunisbloem*
- *Kleine waterteunisbloem*
- *Parelvederkruid*

De soorten van bijlage 2:

- *Waterwaaier (Cabomba)*
- *Waterhyacinth*
- *Kroosvaren (Azolla)*
- *Egeria*
- *Watersla*
- *Grote vlotvaren*

Convenant Waterplanten

Warterteunisbloem
Foto: WS Rivierenland

Om goed in te kunnen springen op de ontwikkelingen in de plaagsoortenverspreiding is het belangrijk dat de waterschappen de verspreiding de komende jaren monitoren.

Cabomba
Foto: WS Rivierenland

Communicatie

De partners hebben ook afspraken gemaakt over voorlichtingsmateriaal. Zo zal de handel bij de verkoop de burger informeren over de risico's die bestaan wanneer uitheemse planten in de vrije natuur verspreid worden.

Het ministerie en de waterschappen hebben contact gehad over voorlichtingsmateriaal. Dit heeft vanuit het ministerie geleid tot een veldgids met exotische waterplanten. Ook heeft het ministerie een consumentenfolder ontwikkeld om zo de strijd tegen exotische waterplanten in het oppervlaktewater aan te gaan. Onder de noemer 'geen exoot in de sloot' worden burgers opgeroepen om geen afgedankte vijverplanten in sloten en plassen achter te laten.

Aanpassing convenant

Het convenant wordt jaarlijks met alle deelnemende partijen geëvalueerd. Hierbij schuift ook de Werkgroep Plaagsoorten aan. Op basis van de resultaten uit de enquête van vorig jaar is het bestaande Convenant Waterplanten aangepast. Ongelijkbladig vederkruid is van bijlage 2 naar bijlage 1 gegaan en zal dus ook niet meer verhandeld worden. Verspreidbladig waterpest is toegevoegd aan bijlage 2.

Om goed in te kunnen springen op de ontwikkelingen in de plaagsoortenverspreiding is het dan ook belangrijk dat de waterschappen de verspreiding de komende jaren blijven (of gaan) monitoren.

Nieuwste ontwikkelingen

Naar aanleiding van de afspraken in het convenant is een logo ontwikkeld om consumenten alert te maken de waterplanten uit bijlage 2 niet in openbaar water te brengen, maar deze via het GFT-afval af te voeren. Op deze manier roept dit bij de consumenten meteen herkenning op. Dit logo is nu al in de tuincentra op potten met de waterplanten te vinden en zal straks op alle verpakkingen aanwezig zijn.

De gezamenlijke waterschappen hebben aan de voorlichting nog geen concrete invulling gegeven. Wel is er bij enkele waterschappen foldermateriaal beschikbaar, waarin gewezen wordt op risico's, maar waar ook inheemse alternatieven voor exotische planten aangeboden worden.

Kortom: met het Convenant Waterplanten wordt met verschillende partijen hard gewerkt om invasieve waterplanten terug te dringen. Ook voor de toekomst blijft het echter nodig om alert te zijn op nieuwe soorten en ontwikkelingen, zodat bestrijdingskosten in toom gehouden kunnen worden.

Tekst: met medewerking van Ronald Gylstra, Waterschap Rivierenland en Werkgroep Plaagsoorten